

Nota de premsa

Comença la celebració del 75 Aniversari de Càritas Espanyola

Es convoca sota el lema «75 anys d'amor pels altres»

Les XVIII Jornades de Teologia de la Caritat, que es celebren a Màlaga des d'avui fins diumenge que ve, marquen l'arrencada de la commemoració del 75 Aniversari de Càritas Espanyola, una efemèride que recorrerà tot 2022. El punt de partida oficial de la celebració tindrà lloc en el marc de l'eucaristia de clausura de les Jornades, presidida per monsenyor **Jesús Catalá** en la catedral de Màlaga, i en la qual es farà pública l'**oració** del 75 Aniversari. Aquest diumenge, a més, es celebra el Dia Mundial de la Justícia Social, una jornada significativa per a la missió de Càritas.

Càritas vol compartir amb tots els seus agents –voluntaris, treballadors, socis, donants i col·laboradors— i el conjunt de la societat aquests 75 anys de recorregut com a confederació oficial d'entitats d'acció caritativa i social de l'Església catòlica, orientada des de la seva constitució en 1947 a la lluita contra la pobresa i la promoció del desenvolupament integral de les persones, especialment dels més pobres i exclosos dins i fora de les nostres fronteres.

Reconeixement de Manuel Bretón

Est és l'objectiu del calendari d'esdeveniments que s'aniran succeint al llarg de 2022 i que, en paraules del seu president, **Manuel Bretón**, és “un any important parteixi la Confederació Càritas”. “Aquests 75 anys –assenyala— em porten a pensar en totes les persones que han passat per la nostra institució: les que van començar en una etapa gens fàcil de la nostra història; els bisbes que no han deixat de donar-nos suport; els que van tenir responsabilitats i la van conduir fins on estem avui; els treballadors que ens han donat tota la seva professionalitat i compromís; la quantitat de voluntaris que han dedicat el millor de la seva vida; els donants i institucions que han cregut en nosaltres, han pensat amb nosaltres i ens han sostingut econòmicament; i les institucions governamentals, amb les quals sempre hem tingut una relació de lleialtat sense deixar de dir el que havíem de dir”.

“El més important de tots aquests 75 anys –afirma Bretó— són els milers de persones al nostre país i moltes parts del món que ens han confiat la seva vida, amb les quals hem generat noves oportunitats, noves il·lusions i noves realitats. Tot això m'omple d'orgull, d'humilitat, de reconeixement, que hem de compartir amb tota la societat per a agrair les pàgines d'aquesta història de Càritas que continuem escrivint junts”.

Logotip i vídeo commemoratiu

Al costat del lema del jubileu, Càritas ha elaborat un **logo** per a donar visibilitat al 75 Aniversari en totes les activitats desenvolupada per la Confederació al llarg de l'any, al costat d'un vídeo institucional al·lusiu a l'efemèride.

Mà a mà amb la societat espanyola

Aquests tres quarts de segle de trajectòria de Càritas al nostre país han corregut parells a la pròpia evolució de la realitat espanyola i dels reptes plantejats per la desigualtat i la pobresa en els marges de la societat. Són 75 anys de lliurament i compromís amb tots els descartats, d'històries teixides per persones que han anat semblant Evangeli i obrint finestres al regne de Déu en tots els nostres pobles i ciutats.

La història de Càritas Espanyola s'entrellaça en la història contemporània d'Espanya, on no ha deixat de ser present des dels seus inicis, donant resposta a les realitats de greu precarietat material de la postguerra (anys 40 i 50), acompanyant les situacions emergents d'exclusió d'una societat en desenvolupament durant la darrera etapa del franquisme (anys 60 i 70) i aportant oportunitats de promoció humana davant l'impacte de la desigualtat social i d'articulació de polítiques socials ja en plena etapa democràtica i creixement econòmic (a partir de la dècada dels 80).

Reptes cada vegada més globals

Amb la concessió del Premi Príncep d'Astúries de la Concòrdia en 1999, Càritas se situa en els llindars del segle XXI, una etapa on aniran sorgint reptes cada vegada més globals plantejats per una societat subjecta a processos socials i econòmics on, a les velles pobreses enquistades en el nostre sistema de benestar, es van sumant processos d'exclusió i desigualtat emergents provocats per la mobilitat humana, el canvi climàtic o la precarietat laboral.

Per a respondre a aquests nous escenaris, la Confederació Càritas experimentarà en aquestes dues primeres dècades del segle una profunda renovació dels seus models d'intervenció (en 2009 s'aprova el Model d'Acció Social de Càritas) i l'emergència de nous àmbits de treball per a abordar, des de la mirada de l'Evangeli i com a servei organitzat de la caritat de l'Església, les respostes als Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni, l'Agenda 2030, la cura de la Creació (sota la inspiració de Laudato Si' del **papa Francesc**) i la interlocució política per a garantir la protecció legal de la dignitat i els drets humans dels descartats del sistema.

En aquesta línia s'emmarquen els processos que han permès la creació de la Xarxa interdiocesana de Comerç Just, del projecte tèxtil confederal Moda re- o les aliances intraeclesials REPAM (Xarxa Eclesial Panamazónica) "Migrants amb Drets", "Enllaça't per la Justícia" o "Església pel Treball Decent", entre altres.

Aquestes dues dècades portaran amb si, a més, la irrupció en la xarxa d'acolliment i assistència de Càritas de dues emergències inèdites per la seva naturalesa i impacte, com la gran crisi econòmica i social de 2008, i la causada per la Covid-19, que han posat a prova la capacitat de resposta de les estructures de la Confederació i de tots els seus agents per a multiplicar els seus processos d'acompanyament a les persones més vulnerables.

Serà també una etapa decisiva per a la dimensió internacional de l'acció de Càritas Espanyola, en la qual, a més de reforçar els seus projectes de cooperació fraterna d'un número creixent de Càritas del Sud, ha hagut d'acompanyar la resposta humanitària a emergències naturals i crisis en diverses regions d'Àfrica (Grans Lagos, Franja del Sahel, Banya d'Àfrica i Moçambic), Àsia (Síria, refugiats rohinya a Bangladesh i Filipines), Amèrica llatina (Veneçuela, Haití i Centreamèrica) i Europa de l'est.

Pionera de l'anàlisi de la realitat social

Durant aquests 75 anys i amb l'objectiu de conèixer les arrels de les situacions de pobresa que permetin millorar les seves respostes a una realitat canviant, la Confederació Càritas va jugar un paper pioner a Espanya com a impulsora de l'anàlisi sistemàtica de la realitat social a través de la creació, en 1965, de la Fundació FOESSA (Foment d'Estudis Socials i de Sociologia Aplicada).

Dins d'aquest compromís s'emmarca també l'aposta per difondre el seu treball de reflexió en el terreny de l'acció social i de les seves actuacions de referència a través del segell Càritas Espanyola Editors i d'una nodrida col·lecció de publicacions periòdiques, com són les revistes Càritas, Corintis XIII i Documentació Social. A això s'afegeix, en època recent, la diversificació de la seva comunicació institucional en els espais digitals.

Treball en xarxa, construcció de processos

La implicació de Càritas en la lluita contra la desigualtat i la defensa dels drets de les persones més vulnerables s'ha basat al llarg aquests 75 anys en la coordinació i la col·laboració amb altres organitzacions socials i entitats d'Església, en la millor tradició d'afavorir la construcció de processos recollida tant per la Doctrina Social de l'Església com del magisteri social dels últims Papes (de Joan XXIII a Francisco) i els bisbes espanyols.

Dins d'aquesta opció pel treball en xarxa, Càritas ha estat entre les entitats promotores, entre altres, de la Coordinadora de ONGD España, la Comissió Espanyola d'Ajuda al Refugiat (CEAR), la Plataforma del Voluntariat (PVE), la Plataforma d'Organitzacions d'Infància (POI), la Plataforma d'Organitzacions d'Acció Social (POAS) o la Plataforma del Tercer Sector (PTS).

Traspasant fronteres

En coherència amb la dimensió universal de la caritat, el treball a favor de la justícia social va transcendir des de les primeres etapes de la marxa de Càritas el propi marc estatal per a traspasar fronteres. Present en el reduït grup de Càritas nacionals que fundarien, en 1950, Càritas Internationalis, Càritas Espanyola ha acompanyat en aquests tres quarts de segle nombroses realitats d'emergència i pobresa en l'àmbit de la cooperació internacional.

Aquest treball fraterno al costat de les comunitats del Sud és, en data d'avui, una dimensió estratègica de la missió de Càritas de la qual dona fe el suport a nùmeros projectes de desenvolupament en més de 40 països de diferents regions de tot el món i la resposta a diverses emergències humanitàries.

Multiplicant respostes de 1947 a 2022

L'evolució ascendent del treball de Càritas, de la multiplicació de les seves respostes a l'efecte de la desigualtat i el dimensionament de la seva intervenció en el territori han estat una constant en aquests 75 anys.

De començar a organitzar a l'Espanya de finals dels anys 40 del segle passat la distribució a Espanya de l'Ajuda Social Americana o l'acolliment temporal de milers de nens europeus no acompanyats després de la Segona Guerra Mundial, s'ha passat a desenvolupar, en el present, una activitat incessant d'acolliment, assistència, inserció i promoció a través de 70 Càritas Diocesanes i més de 5.400 Càritas parroquials gràcies a les quals es van acompanyar en 2020 a 2,85 milions de persones.

Són els seus els rostres que treuen el cap al retrat real de l'ésser i fer actual de Càritas, on ells i elles són els protagonistes del seu propi desenvolupament i l'eix de l'acció de Càritas, que es fa realitat cada dia gràcies al compromís gratuït de més de 80.000 voluntaris i el suport de 5.400 treballadors contractats.

Aquesta suma de solidaritats ha anat creixent de forma sostinguda al llarg de totes aquestes dècades, on no ha cessat la col·laboració econòmica procedent, en la seva majoria, de donants i col·laboradors privats (70% dels recursos anuals invertits) i de fons públics (30%). L'evolució d'aquestes aportacions llança, només en els últims trenta anys, una línia ascendent que va des dels 49 milions d'euros invertits per Càritas l'any 1990 fins als més de 386 milions d'euros en 2020.